

Voldsforebyggelse gav bedre arbejdsmiljø

Frederiksborg Amts Misbrugscenter har gennemført et omfattende voldsforebyggende projekt. Det har både skabt et bedre psykisk arbejdsmiljø og givet mere kvalitet i ydelserne.

Af Jane Brinch, personaleudviklingskonsulent, Frederiksborg Amt

I Frederiksborg Amts Misbrugscenter oplever personalet af og til konflikter med brugerne, som fører til psykisk og – i sjældnere tilfælde – fysisk vold. Konflikter og vold skaber frustration hos brugerne, og for personalet betyder det et forringet psykisk arbejdsmiljø.

Derfor gennemførte Misbrugscentret i hele 2003 et udviklingsprojekt med det formål at forebygge vold mod personalet og dermed forbedre arbejdsmiljøet og kvaliteten i de ydelser, der leveres.

Alle blev involveret

Alle ansatte i Misbrugscentret med brugerkontakt – i alt 90 personer – deltog i projektet. Personalet var fordelt på fem misbrugsambulatorier med dagbehandlingstilbud til personer med alkohol- og stofmisbrug samt en afdeling for hjemløse.

Deltagerne var gennem hele projektet inddelt i tre faste hold således, at de så vidt muligt havde fælles referenceramme. På de enkelte hold var deltagerne igen inddelt i undergrupper, svarende til de personalegrupper, der til dagligt arbejder sammen.

En projektgruppe, bestående af medarbejdere og ledere, var ansvarlig for at koordinere og evaluere projektet.

Teori og praksis

Det centrale i projektet var at skabe læring gennem en vekslen mellem undervisning og praksis. I projektperioden blev der holdt tre kursusdage for alle projektets deltagere, hvor en ekstern konsulent underviste i voldsforebyggende strategier og superviserede personalegrupperne i problemstillinger, de selv valgte som særligt relevante for netop dem. I perioderne mellem kursusdagene arbejdede personalegrupperne videre med de valgte problemstillinger ved at tage dem op på personalemøder og i sagssupervision.

Målet med projektet har således været dels at give medarbejderne indsigt i, og træne dem i konkrete voldsforebyggende strategier, dels at arbejde med fælles holdninger og klare linjer i personalegrupperne og implementere en praksis, hvor medarbejderne reflekterer over oplevelser med vold og drager fælles læring heraf.

Bedre psykisk arbejdsmiljø

Der er foretaget en omfattende evaluering af projektet, både løbende og ved projektets slutning. Blandt andet er Misbrugscentrets syv sikkerhedsgrupper (hvert ambulatorium har en sikkerhedsgruppe, hjemløseafdelingen har to) blevet interviewet om afdelingernes udbytte af projektet.

Af interviewene fremgår, at personalet, gennem arbejdet med forskellige forebyggende strategier, generelt er blevet bedre til at forebygge konflikter med brugerne, og at der i projektperioden og umiddelbart efter har været mindre psykisk og/eller fysisk vold i afdelingerne. Sikkerhedsgrupperne vurderer endvidere, at projektet i mange afdelinger har medvirket til at forbedre kvaliteten af ydelserne.

Disse vurderinger bekræftes af opgørelsen over forekomsten af vold i Misbrugscentret for 2003, der viser, at der blev indberettet færre

voldsepisoder end året før.

Det kan dog ikke med sikkerhed dokumenteres, at de færre voldsepisoder udelukkende skyldes projektet. For eksempel har brugergruppen ændret sig i flere afdelinger det seneste år.

Alle sikkerhedsgrupper giver udtryk for, at projektet har medvirket til at forbedre det psykiske arbejdsmiljø i deres afdeling. Begrundelserne er typisk, at projektet har styrket samarbejdet i personalegrupperne og givet anledning til at formulere fælles holdninger og retningslinjer – og handler således, måske overraskende, ikke så meget om omfanget af vold i afdelingen.

Forankring

For at det skal have nogen egentlig effekt skal det voldsforebyggende arbejde selvfølgelig fortsætte og blive en integreret del af arbejdet i Misbrugscentret. Derfor er der nedsat et udvalg for vold, etik og magtanvendelse, der skal drøfte konkrete voldsepisoder i Misbrugscentret og på baggrund heraf foretage strukturerede erfaringsopsamlinger og udpege fælles udviklingsområder. Udvalget skal formidle sin viden til resten af organisationen i form af en fælles voldspolitik og som oplæg til drøftelser på årlige temadage for sikkerhedsorganisationen. Herudover tages emnet jævnligt op på afdelingernes personalemøder.

Hvem: Frederiksborg Amts Misbrugscenter. Centret har seks misbrugsambulatorier med dagbehandling til alkohol- og stofmisbrugere samt en afdeling for hjemløse.

Hvad: Læring gennem undervisning og praksis. Tre kursusdage for alle 90 ansatte med brugerkontakt.

Kontakt: Psykolog Annette Aronsø, tlf. 4820 0220, aaro@fa.dk eller personaleudviklingskonsulent Jane Brinch, tlf. 4820 0290, jabr@fa.dk